

Perorsaanermi, isumaginninnermilu suliatigut piginnaasat meeqqat atuarfiani atualertunut atorluarluarnissaannut qanoq pitsaanerulersinnaanersugut pillugu, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartuni ilaasortaq Pipaluk Olsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Inatsisartuni ilaasortaq, Pipaluk Olsen, Demokraatit, oqallisissiatut siunnersuutaanut Naalakkersuisut qutsavigaat.

Naalakkersuisut meeqqat atuarfianni nukarlerni atualertunut perorsaanermi isumaginninnermilu piginnaasat qanoq atorluarneqarsinnaanerannik sammisaqarneq pitsaasutut isigaat. Meeqquerivimmiit atuarfimmuut ikaarsaarneq meeqqat atugarissaarnerannut, ineriartornerannut aamma ilikkariartornerannut pingaaruteqarpoq, aammalu ikaarsaarnerup taassuma toqqissisimanartuunissaa ataqatigiinnissaalu pingaaruteqarluni.

Atuarfik pillugu inatsisip 2021-mi allanngortinneqarneratigut meeqqat atuarfianni isumassuinikkut attaveqarfissamik isumaginnittut pilersinneqarput. Taamatut pilersitsinikkut siunertarineqarpoq atuartut pisuni atuartitsinermmut toqqaannartumik attuumassuteqanngitsuni ajornartorsiuteqaraangamik inummik ilinniakkamigut isumassuinikkullu piginnaasalimmik attaveqarfeqarsinnaanerisa qulakkeerneqarnissaa. Taamatut aaqqissuussinikkut inuuniarnikkut unamminartut siusissukku paasineqarlutillu isumagineqarsinnaalissapput, taamaaliornikkut atuartut atuarnerat ikorfartorneqassammat.

Taamatut aaqqiissuteqarneq atuartunut tamanut atuuppoq, taamaattorli meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut isumaqarnerpaajuvoq. Atugarissaarneq, atassuteqaatit, pimmatigininneq aamma angerlarsimaffimmi pissutsit matumani pineqarput, kommuunit isumaginninnikkut ingerlatsiviinik allanillu attuumassuteqartunik suleqatigiiffiusussat. Kommuunit namminneerlutik najukkaminni pissutsinut tulluurtunik aaqqissuussinnaanngorlugit isumassuinikkut attaveqarfissamik isumaginnittut sulinissaat eqaatsumik aaqqissugaavoq.

Atuarfik pillugu inatsimmi § 35 naapertorlugi atuartitsineq ilinniartitsisunit ilinniarsimasunit ingerlanneqartussaavoq, taamaattorli pisariaqartitsisoqartillugu inuit tulluurtunik piginnaasallit peqataatinneqarsinnaapput. Inatsisip aamma perorsaaq allallu tulluurtunik piginnaasaqartut atuartitsinerup avataani suliassanik ingerlatsisinnaanerit periarfissaqartippaa, soorlu isumassuinikkut attaveqarfissamik isumaginninnermi suliat inunnit tulluurtumik ilinniagalinnit imaluunniit misilittagalinnit ingerlanneqarsinnaasut. Taamaattumik inatsimmi atuuttumi meeqqat ilinniagalinnit assigiinngitsunit sullinneqarsinnaanerit periarfissaareerpoq.

Taaneqartut saniatigut Inatsisartut 2026-mi upernaakkut ataatsimiinneranni inatsimmut allannguutissamut siunnersuut (UPA2026/35) aaqqutigalugu nukarliit alloriarfiata aaqqissuuteqqinneqarnissaanik Naalakkersuisut siunnersuuteqarput. Allanngortitsinikkut atuartitsissutit ikilineqarnissaat, ullullu atuartitsiviusup ataqatigiinnerulernissaa

eqqissisimanarnerulernissaalu siunertaapput, atuartut itisiliinissaminnut piginnaasanillu tunngaviusunik pigiliussiartornissaminnut periarfissinneqassammata, pingaartumik kalaallit oqaasiini matematikkimilu.

Allanguuteqartitsinermi tassani atuartitsissut inuunerinneq pilersinneqassaaq, atuartitsissutitut qanitariissunut atuartitsissummullu inuttut inerikkiartornermut taarsiullugu. Atuartitsissutip nutaap taassuma ilaatigut isumaliortaatsikkut peqqissuuneq, atugarissaarneq, kinaassuseq aamma inooqatigiinnikkut attaveqaatit imarissavai, atuartut inuttut inooqatigiinnikkullu piginnaasaqarfiinik nukittorsaasussat. Timersorneq silamilu sammisaqarneq atuartitsissummi ilaapput, timikkut isumaliortaatsikkullu atugarissaarnermut nukittorsaaqataasussat.

Meeqquerivinni perorsaasut ilinniarsimassut ullutsinni annertuumik amigaatigineqarput, meeqqeriviit ilaanni arlaqartuni sulisunik taakkuninnga amigaateqartoqartarluni, taamaammallu ilinniagaqanngitsunik amerlasuunik sulisoqartariaqartartunik. Tamanna meeqqat ulluinnarni toqqissisimanermik atugaqarnerannut sunniuteqarpoq, aammalu atuarfimmuut ikaarsaarnerannut sunniuteqarluni.

Tassunga atatillugu pingaartutut taasariaqarpoq, nukarliit alloriarfianni perorsaanikkut piginnaasanik annertunerusumik atuneq meeqqeriviit suli sanngiinnerulernerannik kinguneqarsinnaammat. Perorsaanikkut nukinnik ulluinnarni meeqqerivinniit atuarfimmuut nuussinerup unamminartut atuuttut sakkortunerulersissinnaavai, tamannalu meeqqanut suli atualinngitsunut kingunerluuteqarsinnaavoq. Taamaattumik meeqqeriviit meeqqallu atuarfii ataatsimut isigalugit ataqatigiissumik suliniuteqarfiginissaat pingaartuuvoq.

Naalakkersuisut taamatut oqaaseqarlutik inersuarmi pissanganartumik pissarsiffiusumillu oqallinnissaq qilanaarivaat.